

Jakt och viltvård

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2017/18 om bl.a. stödutfodring av klövvilt, jaktmedel, ansvaret för det allmänna uppdraget och vissa jaktfrågor, främst med hänvisning till pågående arbete och gällande regelverk. Vissa motionsyrkanden tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden, och dessa behandlas därför förenklat i ett särskilt avsnitt.

I betänkandet finns fem reservationer (M, SD, C, KD).

Behandlade förslag

Cirka 30 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2017/18.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Stödutfodring av klövvilt.....	6
Jaktmedel.....	8
Ansvar för det allmänna uppdraget.....	10
Vissa jaktfrågor	11
Motioner som bereds förenklat.....	15
Reservationer	16
1. Stödutfodring av klövvilt, punkt 1 (M, SD, C)	16
2. Stödutfodring av klövvilt, punkt 1 (KD)	16
3. Jaktmedel, punkt 2 (SD, KD)	17
4. Ansvar för det allmänna uppdraget, punkt 4 (M, SD).....	18
5. Utvärdering av älgförvaltningen, punkt 5 (M, SD, C).....	18
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	20
Motioner från allmänna motionstiden 2017/18	20
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet under förslagspunkt 7	24

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Stödutfodring av klövvilt

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:596 av Agneta Gille (S),

2017/18:3211 av John Widegren (M) i denna del,

2017/18:3425 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 4,

2017/18:3644 av Betty Malmberg (M) yrkande 2 och

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 73.

Reservation 1 (M, SD, C)

Reservation 2 (KD)

2. Jaktmedel

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:1316 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 2,

2017/18:1427 av Christian Holm Barenfeld (M),

2017/18:1963 av Lars Beckman (M),

2017/18:3211 av John Widegren (M) i denna del och

2017/18:3425 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 6.

Reservation 3 (SD, KD)

3. Tillståndsgivning för särskilda jaktmedel

Riksdagen avslår motion

2017/18:3644 av Betty Malmberg (M) yrkande 1.

4. Ansvaret för det allmänna uppdraget

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:1384 av Helén Pettersson i Umeå (S) och

2017/18:3348 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 1.

Reservation 4 (M, SD)

5. Utvärdering av älgförvaltningen

Riksdagen avslår motion

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 76.

Reservation 5 (M, SD, C)

6. Vissa jaktfrågor

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:2326 av Cecilia Widegren (M),

2017/18:3106 av Saila Quicklund (M) och

2017/18:3312 av Erik Ottoson (M) yrkande 2.

7. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 23 januari 2018

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Matilda Ernkrans

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Matilda Ernkrans (S), Kristina Yngwe (C), Maria Malmer Stenergard (M), Johan Hultberg (M), Sara Karlsson (S), Martin Kinnunen (SD), Åsa Coenraads (M), Johan Büser (S), Stina Bergström (MP), Gunilla Nordgren (M), Monica Haider (S), Runar Filper (SD), Lars Tysklind (L), Jens Holm (V), Marianne Pettersson (S), Petra Ekerum (S) och Lars-Axel Nordell (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlar utskottet 30 motionsyrkanden om jakt och viltvård från allmänna motionstiden 2017/18. Motionerna tar upp frågor om bl.a. stödutfodring av klövvilt, jaktmedel, ansvaret för det allmänna uppdraget och vissa jaktfrågor. Motionsförslagen redovisas i bilaga 1.

Utskottet avstyrker samtliga motionsyrkanden i huvudsak med hänvisning till pågående arbete och gällande regelverk. Vissa motionsyrkanden tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden, och dessa yrkanden behandlas därför förenklat.

Utskottets överväganden

Stödutfodring av klövvilt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att reglera utfodringen av klövvilt.

Jämför reservation 1 (M, SD, C) och 2 (KD).

Motionerna

Enligt motion 2017/18:596 av Agneta Gille (S) har Sverige i dag en vildsvinsstam som växer kraftigt på grund av en okontrollerad utfodring. Utfodringen bör därför regleras hårdare för att begränsa vildsvinsstammens tillväxt och de skador vildsvinen orsakar.

John Widegren (M) anför i motion 2017/18:3211 (i denna del) att ett strikt utfodringsförbud är alltför obalanserat. Enligt motionären kan utfodring vara en del av lösningen genom att den leder vildsvinen bort från känsliga områden.

I motion 2017/18:3425 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 4 anför att vildsvin orsakar stora skador för lantbrukare och näringsidkare på landsbygden. Enligt motionärerna bör regeringen införa striktare regler för stödutfodring av klövvilt.

Betty Malmberg (M) anför i motion 2017/18:3644 yrkande 2 att länsstyrelsen bör ges mandat att besluta om temporära förbud mot utfodring av vilt. Vildsvinsstammen måste vara i balans med naturen och kan inte tillåtas att växa okontrollerat.

Enligt kommittémotion 2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) bör regeringen skyndsamt återkomma med ett nytt förslag för att minska vildsvinsskadorna (yrkande 73). Enligt motionärerna är avledande utfodring tillsammans med skydds jakt ett viktigt verktyg för att minska vildsvinsstammen och dess skador på bl.a. jordbruket.

Kompletterande uppgifter och tidigare behandling

Hösten 2016 avslög riksdagen regeringens förslag om stödutfodring av vilt (prop. 2015/16:199, bet. 2016/17:MJU4, rskr. 2016/17:26). I samband med detta anförde utskottet bl.a. följande:

I likhet med regeringen anser utskottet därför att det finns skäl att reglera utfodringen av vilt. Utskottet finner dock att regeringens förslag till reglering av förbud mot utfodring av vilt är för långtgående och riskerar att skapa problem för stora delar av viltvården.

Utskottet anser att en reglering inte bör formuleras som ett generellt förbud mot utfodring av vilt med möjlighet till undantag. Enligt utskottet bör det i stället finnas möjlighet att i enskilda fall meddela förbud när andra

lösningar inte är möjliga eller när det går att påvisa en påtaglig skada. Ett förbud bör således kunna begränsas till att endast omfatta ett visst område och bör även kunna vara tidsbegränsat. Vidare anser utskottet att det framför allt är felaktigt och överdriven utfodring av klövvilt som bör regleras. Regeringen bör därför återkomma med nya lagförslag i frågan.

Sedan riksdagens beslut att avslå regeringens förslag har Naturvårdsverket publicerat en rapport om utfodring av klövvilt och dess effekter (NV rapport 6737). Rapporten presenterar en sammanställning av forskning om avledande och stödjande utfodring, som ett led i arbetet med Strategi för svensk viltförvaltning. Rapporten visar att direkta effekter av utfodring är en hög koncentration av klövvilt kring utfodringsstationer, en ökad överlevnad av unga individer och en ökning av miljöns bärförmåga för klövvilt. Indirekta effekter handlar om en ökad betning av vegetation i närheten av utfodringsstationer och en högre koncentration av vilt där allätare som mårhund, björn och kråkfåglar lockas av fodret. I och med en högre koncentration av vilt finns en ökad risk för sjukdomsspridning vid utfodringsstationerna. Vidare visar rapporten att det finns ett behov av mer forskning om utfodringens effekter för att man ska kunna dra tillförlitliga slutsatser eftersom kunskapen om måluppfyllelse i samband med utfodring är låg. Trots detta framträder generella samband vad gäller vilt och utfodring. Det är därmed svårt att se vilka direkta och indirekta effekter som utfodring av klövvilt genererar. Det är enligt rapporten vanligt att utfodring leder till både oväntade och oönskade effekter. Av rapporten framgår även att det är möjligt att reglera utfodring utifrån plats, tidpunkt, mängd och metod.

I juni 2015 presenterade Naturvårdsverket en strategi för svensk viltförvaltning. Strategin innehåller mål och åtgärder för Naturvårdsverkets arbete som central myndighet för frågor om jakt och viltvård fram till 2020. Av budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg. omr. 23) framgår att Naturvårdsverket genomfört en bred informationssatsning om den nya viltstrategin. Strategin är enligt Naturvårdsverket helt avgörande för att samtliga aktörer inom viltförvaltningen (länsstyrelser, jägarorganisationer och markägare) ska arbeta i samma riktning. I strategin ingår aktiv kunskapsspridning av olika forskningsresultat med relevans för den praktiska förvaltningen.

Regeringen pekade i det allmänna uppdraget till Svenska Jägareförbundet för 2018 ut utfodring som ett prioriterat uppdrag. Om utfodring anfördes b.l.a. följande:

Svenska Jägareförbundet ska fortsatt aktivt motverka stödjande utfodring av klövvilt som inte hålls i hägn under vegetationsperioden, dvs. när det finns naturligt foder att tillgå. Förbundet ska fortsatt också sprida kunskap om att sådan utfodring under andra perioder sker med spannmål eller oförädlade spannmålsprodukter och endast i begränsad mängd.

Vidare mottog regeringen den 10 mars 2017 en framställan från Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) med förslag till nya regler. Förslaget innebär en möjlighet att villkora utfodring av klövvilt, i stället för att förbjuda utfodring helt.

Näringsdepartementets preliminära bedömning är att förslaget inte går att genomföra.

Enligt Näringsdepartementet har flera externa aktörer (bl.a. Skogsstyrelsen, Sveaskog och Svenska Jägareförbundet) tagit initiativ till frivilliga åtgärder som delvis kan lösa problematiken med utfodring. Exempelvis ska Svenska Jägareförbundet förankra nya riktlinjer om skärpning av utfodring. Även markägareorganisationerna arbetar med att begränsa utfodring genom policydokument, överenskommelser och regleringar i avtal med bl.a. jaktarrendatorer.

Frågan om utfodring av klövvilt är föremål för fortsatt beredning, och regeringen följer utvecklingen av ovan nämnda initiativ.

Utskottets ställningstagande

Som redovisats ovan fortgår arbetet med att hitta en lösning för utfodring av klövvilt. Utskottet konstaterar att bl.a. Naturvårdsverket arbetar för att öka kunskapen om utfodring bland samtliga aktörer inom viltförvaltningen. Som ett led i detta arbete har Naturvårdsverket tagit fram en rapport där kunskapsläget när det gäller utfodring av klövvilt redovisas. Utskottet noterar vidare att utfodring är utpekad som ett prioriterat uppdrag inom det allmänna uppdraget. Svenska Jägareförbundet ska bl.a. förankra nya riktlinjer för utfodring och sprida information om att utfodring inte bör ske under vegetationsperioden.

I avvaktan på den fortsatta beredningen av frågan om utfodring föreslår utskottet att motionerna 2017/18:596 (S), 2017/18:3211 (M) i denna del, 2017/18:3425 (KD) yrkande 4, 2017/18:3644 (M) yrkande 2 och 2017/18:3855 (C) yrkande 73 lämnas utan vidare åtgärd.

Jaktmedel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att underlätta användningen av särskilda jaktmedel såsom rörlig belysning och mörkersikten.

Jämför reservation 3 (SD, KD).

Motionerna

I motion 2017/18:1316 yrkande 2 anför Mikael Oscarsson (KD) att den växande vildsvinsstammen i Sverige måste begränsas genom ökad jakt. Enligt motionären bör jakt nattetid underlättas genom att förenkla användningen av rörlig belysning och mörkersikten eftersom vildsvin är nattaktiva djur.

Även i motion 2017/18:1427 av Christian Holm Barenfeld (M) anføres att vildsvinsstammen utgör ett stort problem då vildsvinen orsakar trafikolyckor

och stora skador på grödor och åkermark. Enligt motionären bör rörlig belysning vid jakt på vildsvin tillåtas.

Lars Beckman (M) anför i motion 2017/18:1963 att möjligheten att jaga med rörlig belysning bör utvidgas från att vara tillåten vid skyddsjakt till att alltid vara tillåten.

I motion 2017/18:3211 (i denna del) framhåller John Widegren (M) att avskjutningen av vildsvin måste underlättas. Enligt motionären måste det bli enklare att använda belysning och andra hjälpmedel vid denna jakt.

Magnus Oscarsson m.fl. (KD) anför i motion 2017/18:3425 yrkande 6 att det behövs regeländringar för att underlätta jakt nattetid för att begränsa vildsvinsstammen.

Enligt motion 2017/18:3644 av Betty Malmberg (M) yrkande 1 bör tillståndsgivningen för särskilda jaktmedel förenklas och effektiviseras vid jakt på vildsvin.

Kompletterande uppgifter

Enligt 14 och 15 §§ jaktförordningen (1987:905) får fast belysning användas vid väg eller byggnad som satts upp i annat syfte än att underlätta jakten vid jakt efter vildkanin, rödräv, mårdhund, grävling, mink, mård, tvättbjörn eller vildsvin. Vid jakt efter ovanstående djur får även ficklampa eller annan liknande lampa användas när djuret ska avlivas i samband med jakt med ställande hund, jakt vid gryt eller lya samt när ett fångstredskap vittjas. Fast belysning som har satts upp i syfte att underlätta jakten får användas vid jakt efter vildsvin vid för ändamålet anordnade åtelplatser för vildsvin (åteljakt).

Utöver detta kan länsstyrelsen med stöd av jaktförordningen i enskilda fall bevilja undantag från förbudet att använda rörlig belysning i samband med jakt. Länsstyrelsen kan i enskilda fall även bevilja undantag från förbudet att använda elektronisk bildförstärkare vid jakt efter vildsvin (15 a §). Även Naturvårdsverket kan med stöd av jaktförordningen bevilja undantag från förbudet att använda elektronisk bildomvandlare vid jakt och meddela föreskrifter om användandet av andra jaktmedel (15 §).

Naturvårdsverket har enligt uppgift för avsikt att påbörja en översyn av nämnda föreskrifter under 2018.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att regelverket tillåter jakt med rörlig belysning vid jakt med ställande hund, jakt vid gryt eller lya samt när fångstredskap vittjas. Länsstyrelsen och Naturvårdsverket kan bevilja undantag från gällande bestämmelser om jaktmedel. Utskottet noterar vidare att Naturvårdsverket avser att påbörja en översyn av föreskrifterna under 2018. Med det anförda föreslår utskottet att motionerna 2017/18:1316 (KD) yrkande 2, 2017/18:1427 (M), 2017/18:1963 (M), 2017/18:3211 (M) i denna del, 2017/18:3425 (KD) yrkande 6 och 2017/18:3644 (M) yrkande 1 lämnas utan vidare åtgärd.

Ansvaret för det allmänna uppdraget

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om ansvaret för det allmänna uppdraget.

Jämför reservation 4 (M, SD).

Motionerna

Helén Pettersson i Umeå (S) anför i motion 2017/18:1384 att det allmänna uppdraget bör skyddas från att bli föremål för offentlig upphandling. Frågan har diskuterats både i Sverige och inom Europeiska unionen. Enligt motionären är jägarna viktiga lokala aktörer inom viltvården och miljömålsarbetet, och därför bör regeringen slå vakt om den svenska modellen för viltvård.

Enligt kommittémotion 2017/18:3348 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 1 bör Svenska Jägareförbundet även fortsättningsvis ha ansvar för det allmänna uppdraget. Enligt motionärerna genomförs arbetet på ett effektivt och ansvarsfullt sätt i samarbete mellan civilsamhället och berörda myndigheter.

Kompletterande uppgifter

Landsbygdsminister Sven-Erik Bucht anförde i juli 2017 bl.a. följande i sitt svar på skriftlig fråga 2016/17:1725 om att göra det allmänna uppdraget till föremål för offentlig upphandling:

EU-kommissionen har bedömt att de preciserade uppdragen och de medel som förbundet får för att genomföra dem sammantaget aktualiserar unionsrättsliga regler om upphandling. Kommissionen har bett att Sverige kommenterar denna analys. Redan innan kommissionens begäran hade regeringen inlett en översyn av tilldelningen av medel ur viltvårdsfonden. Syftet med översynen är att, med beaktande av nationell rätt och unionsrättsliga åtaganden, effektivisera förfarandet och den operativa viltförvaltningen. Gränsdragningen mellan vilka verksamheter som kan finansieras genom bidrag och vilka som måste upphandlas i enlighet med unionsrättsliga åtaganden omfattas av översynen och är en högt prioriterad fråga. Översynen, som ännu inte är klar, omfattar även konstitutionella bedömningar, t.ex. om riksdagen behöver ta ställning till eventuella förändringar kring den operativa viltförvaltningen och tilldelningen av medel.

Enligt uppgift från Näringsdepartementet pågår översynen i samarbete med andra berörda departement.

Utskottets ställningstagande

Som redovisats ovan har EU-kommissionen bedömt att de preciserade uppdragen och de medel som Svenska Jägareförbundet får för att genomföra

dem sammantaget aktualiserar unionsrättsliga regler om upphandling. Regeringen har sedan tidigare inlett en översyn av tilldelningen av medel ur Viltvårdsfonden. Syftet med översynen är att, med beaktande av nationell rätt och unionsrättsliga åtaganden, effektivisera förfarandet och den operativa viltförvaltningen. Gränsdragningen mellan vilka verksamheter som kan finansieras genom bidrag och vilka som måste upphandlas i enlighet med unionsrättsliga åtaganden omfattas av översynen och är en högt prioriterad fråga. Enligt utskottet kan motionerna 2017/18:1384 (S) och 2017/18:3348 (M) yrkande 1 lämnas utan vidare åtgärd i avvaktan på att översynen slutförs.

Vissa jaktfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om ändrade jakttider, prisnivåer för jaktkort, märkning av viltfällor och utvärdering av älgförvaltningsgrupperna.

Motionerna

I motion 2017/18:2326 av Cecilia Widegren (M) anförs att älgjaktspremiären bör flyttas från en måndag till en lördag så att jägarna ska kunna fullfölja arbetslinjen. Enligt motionären skulle det vara mer rättvist att flytta älgjaktspremiären till en lördag då många jägare väljer att fullfölja arbetslinjen under veckan.

Saila Quicklund (M) anser i motion 2017/18:3106 att det behöver tydliggöras hur länsstyrelserna får prissätta jakt på statens marker. Länsstyrelsen bör inte höja prisnivåerna för jakt mer än konsumentprisindex. Enligt motionären följer inte priserna för att jaga i de jämtländska markerna den allmänna prisuppgång som Länsstyrelsen i Jämtland anger. Det är viktigt att jakten är tillgänglig för alla.

I motion 2017/18:3312 yrkande 2 anför Erik Ottoson (M) att jägar-id bör kunna fungera som identifikation av fångstmän vid märkning av viltfällor. Enligt motionären riskerar jägare att bli utsatta för hot och våld när de jagar med fällor om de märker dessa med sina kontaktuppgifter. Genom att märka viltfällor med jägar-id från Naturvårdsverkets databas minimeras den risken.

Enligt kommittémotion 2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) bör regeringen genom en utvärdering säkerställa att de regionala älgförvaltningsgrupperna fungerar effektivt och att de har inflytande över viltförvaltningen (yrkande 76).

Kompletterande uppgifter och tidigare behandling

Jakttider

Jakttider är ett centralt verktyg för viltförvaltningen som avgör om och när en djurart får jagas på enskilda initiativ (utan särskilt myndighetsbeslut). Utformningen av jakttider kan påverka arters populationsutveckling. Tider och villkor för jakt regleras i bilagor till jaktförordningen. Med anledning av ett regeringsuppdrag redovisade Naturvårdsverket i juni 2017 ett förslag på hur ändringar av jakttider kan beredas. Enligt myndigheten bör jakttiderna ses över regelbundet då viltförvaltningen ska anpassas till viltstammarnas utveckling. Naturvårdsverket föreslår att regeringen ska ge myndigheten i uppdrag att se över jakttiderna och föreslå ändringar till regeringen. Förslaget syftar till att nå en effektiv och ändamålsenlig beredning av jakttidsändringar. Översynen ska enligt förslaget genomföras med en regelbundenhet på sex år och om särskilt behov uppstår. Översynen av jakttider innefattar en inledande period då berörda aktörer kan lämna in synpunkter till myndigheten. Därefter följer ett tidsbegränsat jakttidsutskott som knyts till det nationella viltråd som planeras vid myndigheten. Beredningen avslutas genom en snabbkonsultation av preliminära förslag till jakttidsändringar. Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdraget är ute på remiss med svarstid till den 15 februari 2018.

Jaktkort

Jakt på statens marker på renbetesfjällen regleras i rennäringslagen och rennäringsförordningen. Enligt 32 § rennäringslagen (1971:437) får nyttjanderätt endast upplåtas på sådan kronomark ovanför odlingsgränsen som står under statens omedelbara disposition och på renbetesfjällen om upplåtelsen kan ske utan avsevärd olägenhet för renskötseln. Upplåtelse ska ske mot avgift, om det inte finns särskilda skäl för avgiftsfrihet (34 §). Avgiften fördelas mellan Samefonden och den sameby som berörs av upplåtelsen enligt bestämmelser som meddelas av regeringen.

Utskottet har tidigare behandlat frågan om jaktkort i betänkande 2014/15:MJU9 där utskottet uppmärksammade att det då pågick en prövning hos regeringen av ovannämnda avgifter i Jämtlands län. Enligt regeringens sedermera gjorda bedömning var det överklagade beslutet inte ett beslut om upplåtelse enligt rennäringslagen. Beslutet utgjorde därför inte ett sådant beslut som enligt rennäringslagen får överklagas till regeringen. Överklagandet överlämnades därför till Förvaltningsrätten i Härnösand för vidare beredning.

I april 2017 meddelade förvaltningsrätten sin dom och konstaterade därvid att avgifterna som Länsstyrelsen Jämtland beslutat om inte strider mot gällande bestämmelser eller är oproportionerliga i förhållande till det angivna syftet (mål nr 3975-16).

Märkning av viltfällor

I 12 § jaktförordningen (1987:905) bemyndigas Naturvårdsverket att föreskriva om tillstånd, anmälan, kunskapskrav eller andra villkor för användande av fångstredskap. Ett av de tillåtna fångstmedel som ska märkas med jägarens kontaktuppgifter på ett väderbeständigt sätt är fällor (26 § Naturvårdsverkets föreskrifter 2002:18). Den ansvariga jägaren ska enkelt kunna identifieras av t.ex. jakttillsynsmän eller om någon eller något kommer till skada på grund av en fälla.

Jägar-id är ett löpnummer i Naturvårdsverkets jaktkortsregister. När viltvårdsavgift har betalats utfärdar Naturvårdsverket jaktkort, som innehåller uppgifter om namn, personnummer eller födelsedatum och adress. Uppgifter kopplade till jaktkortsregistret hos Naturvårdsverket omfattas av sekretess (18 kap. 16 § offentlighets- och sekretesslagen [2009:400]) om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att vapen eller ammunition kommer till brottslig användning. Uppgift om vilken individ som har ett visst jägar-id omfattas således av denna bestämmelse.

Enligt Näringsdepartementet är det inte aktuellt att återta Naturvårdsverkets bemyndigande.

Älgförvaltning

I januari 2012 infördes ett nytt älgförvaltningssystem (prop. 2009/10:239, bet. 2010/11:MJU6, rskr. 2010/11:49). Syftet med det nya systemet var att förankra älgförvaltningen lokalt och arbeta för en ekosystembaserad förvaltning. För att genomföra det nya älgförvaltningssystemet infördes en ny förvaltningsnivå, s.k. älgförvaltningsområden. Inom vart och ett av dessa områden tillsattes en älgförvaltningsgrupp. I dag finns 149 älgförvaltningsgrupper. Grupperna består av sex representanter varav tre är från jägarnas och tre från markägarnas organisationer. Representanterna utses av länsstyrelserna efter förslag från ovannämnda organisationer. I Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län ersätter en företrädare för rennäringen en av jägarrepresentanterna. Sametinget utser företrädaren för rennäringen. Till ordförande för älgförvaltningsgruppen utses en markägarrepresentant, vilken också har utslagsröst vid lika antal röster i en omröstning.

Naturvårdsverket har efter ett regeringsuppdrag 2014 följt upp ändringarna i älgjaksreformen utifrån fastställda mål i proposition 2009/10:239. Utvärderingen (NV-00687-14) redovisades i februari 2015 och visade att älgförvaltningen har implementerats på ett tillfredsställande sätt på den korta tid som gått sedan den nya förvaltningsnivån infördes. Naturvårdsverket anförde bl.a. att även om flera av propositionens målsättningar är svåra att utvärdera mot och relativt kort tid har förflutit sedan den nya förvaltningen infördes pekar det mesta på att förvaltningen utvecklats i rätt riktning. Älgförvaltningen har blivit mer ekosystembaserad, adaptiv och lokalt förankrad. Dock kvarstår flera områden som behöver ses över eller åtgärdas för att förvaltningen fullt ut ska nå målen i propositionen.

Naturvårdsverket konstaterar vidare att det finns en positiv inställning hos såväl jägare som markägare och berörda myndigheter till älgförvaltningen. Samtidigt framgår det av utvärderingen att det finns en del att förbättra och utveckla inom vissa områden. Naturvårdsverket konstaterade vidare att kostnaderna för förvaltningen har ökat och att finansieringen bör ses över utifrån rådande ambitionsnivå och målsättningar inom förvaltningen. Vidare är utbildningsinsatserna inom älgförvaltningen av stor betydelse, och dessa bör utökas. Enligt Naturvårdsverket bör även utvecklingen av ett samlat it-system för älgförvaltningen utredas. En annan central del i förvaltningen är samrådsprocessen, som behöver utvecklas vidare.

Naturvårdsverket avser att göra mindre justeringar av myndighetens föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NFS 2011:7) när det gäller bl.a. samrådsprocessen och registreringar av älgjaksområden. Enligt Naturvårdsverket påbörjas översynen under 2018.

Enligt ett regeringsuppdrag i Naturvårdsverkets regleringsbrev för 2018 ska myndigheten genomföra en uppföljning av målen inom älgförvaltningen. Myndigheten ska lämna förslag till hur riksdagens målsättningar om en livskraftig älgstam i balans med betesresurserna och en produktionsanpassad älgjakt kan konkretiseras och göras uppföljningsbara. Vidare ska myndigheten utvärdera graden av måluppfyllelse i älgförvaltningsplanerna och lämna förslag på hur den lokala målformuleringen och måluppfyllelsen kan förbättras. Uppdraget ska redovisas senast den 30 november 2018.

Utskottets ställningstagande

Jakttider

Naturvårdsverket har, som redovisats ovan, presenterat ett förslag på hur ändring av jakttider ska beredas. Det förslaget är nu ute på remiss. I avvaktan på det fortsatta beredningsarbetet föreslår utskottet att motion 2017/18:2326 (M) nu lämnas utan vidare åtgärd.

Jaktkort

Som framgår av redovisningen ovan har avgifterna på jaktkort inom renbetesfjällen i Jämtlands län prövats av förvaltningsdomstolen. Domstolen konstaterade då att de avgifter som ärendet gäller inte strider mot gällande bestämmelser eller på annat sätt är oproportionerliga. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motion 2017/18:3106 (M).

Märkning av viltfällor

Mot bakgrund av redovisningen ovan är utskottet inte berett att föreslå någon åtgärd med anledning av motion 2017/18:3312 yrkande 2 (M). Motionen avstyrks.

Älgförvaltning

Som redovisas ovan har Naturvårdsverket genomfört en utvärdering av älgförvaltningsområdena med utgångspunkt från de mål som fastställs i proposition 2009/10:239. Utskottet noterar vidare att Naturvårdsverket kommer att påbörja en översyn av sina föreskrifter och allmänna råd om älg och kronhjort under 2018. Mot bakgrund av Naturvårdsverkets kommande uppföljning av målen inom älgförvaltningen föreslår utskottet att motion 2017/18:3855 (C) yrkande 76 nu lämnas utan vidare åtgärd.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandena (S, M, SD, C, L, KD) om jakt och viltvård som rör förslag som har behandlats tidigare under valperioden.

Utskottets ställningstagande

De motionsförslag som tas upp i bilaga 2 rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden i betänkandena 2015/16:MJU19 Jakt och viltvård samt 2016/17:MJU11 Jakt och viltvård. Riksdagen har avslagit samtliga motionsyrkanden i enlighet med utskottets förslag. Utskottet ser ingen anledning till att nu göra någon annan bedömning i förhållande till de motionsyrkanden som tas upp i bilagan och avstyrker därför motionsförslagen.

Reservationer

1. Stödutfodring av klövvilt, punkt 1 (M, SD, C)

av Kristina Yngwe (C), Maria Malmer Stenergard (M), Johan Hultberg (M), Martin Kinnunen (SD), Åsa Coenraads (M), Gunilla Nordgren (M) och Runar Filper (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 73 och avslår motionerna

2017/18:596 av Agneta Gille (S),

2017/18:3211 av John Widegren (M) i denna del,

2017/18:3425 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 4 och

2017/18:3644 av Betty Malmberg (M) yrkande 2.

Ställningstagande

Regeringen gjorde det lätt för sig när den 2016 presenterade sitt förslag om ett totalt utfodringsförbud för att begränsa vildsvinsstammarna. De tog ingen hänsyn till det faktum att viss utfodring kan vara ett viktigt verktyg för att minska viltskadorna på jordbruksgrödor eller att stödutfodring kan vara avgörande för rådjurens överlevnad under vinterhalvåret. Avledande utfodring i kombination med en effektiv skydds jakt kan drastiskt minska skador på jordbruksgrödorna. Problemet handlar i stället om att komma åt de allvarliga fallen med oseriös utfodring där tonvis med sockerbeter körs ut och tippas i de svenska skogarna. Regeringen bör därför skyndsamt återkomma med ett nytt förslag som begränsar vildsvinsstammarna och viltskadorna.

2. Stödutfodring av klövvilt, punkt 1 (KD)

av Lars-Axel Nordell (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2017/18:3425 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 4 och
avslår motionerna
2017/18:596 av Agneta Gille (S),
2017/18:3211 av John Widegren (M) i denna del,
2017/18:3644 av Betty Malmberg (M) yrkande 2 och
2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 73.

Ställningstagande

Den växande vildsvinsstammen i Sverige orsakar mångmiljonbelopp i skador varje år, vilket är förödande för lantbrukare och andra näringsidkare på landsbygderna. Ohämmad stödutfodring betraktas som en av de bidragande faktorerna till vildsvinsstammens ökning. Kristdemokraterna anser att det är värt att studera LRF:s förslag till reglering av klövviltutfodring. En viktig del i förslaget är att regleringen av utfodring ska gälla specifikt för klövvilt, däribland vildsvin, som ju orsakar de största skadorna. Villkor ska kunna sättas upp för utfodring av klövvilt, och länsstyrelserna ska utöva tillsyn över att reglerna för utfodring följs. Enligt förslaget ska Naturvårdsverket meddela föreskrifter om fodermedel, utfodringsmetoder och tillåten mängd foder som får användas.

3. Jaktmedel, punkt 2 (SD, KD)

av Martin Kinnunen (SD), Runar Filper (SD) och Lars-Axel Nordell (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2017/18:1316 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 2 och
2017/18:3425 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 6 och
avslår motionerna
2017/18:1427 av Christian Holm Barenfeld (M),
2017/18:1963 av Lars Beckman (M) och
2017/18:3211 av John Widegren (M) i denna del.

Ställningstagande

Den växande vildsvinsstammen i Sverige orsakar mångmiljonbelopp i skador varje år, vilket är förödande för lantbrukare och andra näringsidkare på landsbygderna. Vildsvinen står också för ett stort antal viltolyckor i trafiken,

omkring 3 000 per år. Det behövs regeländringar för att underlätta jakt nattetid; det kan handla om att förenkla regler om rörlig belysning och ljusförstärkande nattsikten.

4. Ansvaret för det allmänna uppdraget, punkt 4 (M, SD)

av Maria Malmer Stenergard (M), Johan Hultberg (M), Martin Kinnunen (SD), Åsa Coenraads (M), Gunilla Nordgren (M) och Runar Filper (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3348 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 1 och avslår motion

2017/18:1384 av Helén Pettersson i Umeå (S).

Ställningstagande

Vi anser att Svenska Jägareförbundet även i fortsättningen ska ha ett intakt ansvar för det allmänna uppdraget. Det är därför olyckligt att regeringen nu genom att låta utreda det allmänna uppdraget öppnar upp för att förändra den ordning som under lång tid säkerställt såväl folklig förankring som en ändamålsenlig viltförvaltning.

5. Utvärdering av älgförvaltningen, punkt 5 (M, SD, C)

av Kristina Yngwe (C), Maria Malmer Stenergard (M), Johan Hultberg (M), Martin Kinnunen (SD), Åsa Coenraads (M), Gunilla Nordgren (M) och Runar Filper (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 76.

Ställningstagande

Grundtanken med älgförvaltningsgrupperna var att öka dialogen mellan de berörda aktörerna i viltförvaltningen, för att öka det regionala samarbetet och

inflytandet. Vi ville ge lantbrukare och jägare mer inflytande i de regionala förvaltningsplanerna för att skapa en mer decentraliserad och regional viltförvaltning. Det är därför viktigt att älgförvaltningens arbete utvärderas i syfte att säkerställa att det fungerar på ett effektivt sätt och faktiskt innebär ökat regionalt inflytande och samförvaltning.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2017/18

2017/18:264 av Eskil Erlandsson och Per-Ingvar Johnsson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör göras en översyn av lagstiftningen om trafikskadat vilt och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:596 av Agneta Gille (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över åtgärder för att minska vildsvinsstammen och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:652 av Lotta Finstorp (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av lagstiftningen vad gäller dispens för att få köra motorfordon i terräng för personer med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1316 av Mikael Oscarsson (KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regeländringar för att underlätta jakt nattetid, exempelvis genom möjlighet att använda rörlig belysning och mörkersikten, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda vilka fler jaktformer utöver de nu använda som kan användas för att minska vildsvinsstammen och utforma riktlinjer för jakt enligt dessa fångstmetoder, exempelvis fällor och fångstgropar, och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1384 av Helén Pettersson i Umeå (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa det allmänna uppdraget och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1427 av Christian Holm Barenfeld (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att om möjligt göra en översyn för att tillåta rörlig belysning vid jakt på vildsvin och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1503 av Helén Pettersson i Umeå och Fredrik Lundh Sammeli (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till en ändring i terrängkörningsförordningen och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1900 av Finn Bengtsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det enklare för personer med funktionsnedsättning att få jaga och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1963 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvidga möjligheterna för jägare att jaga med lampa och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2326 av Cecilia Widegren (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att fullfölja arbetslinjen genom att flytta älgjaktspremiären från en måndag till en lördag och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2446 av Eskil Erlandsson och Per Lodenius (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder som möjliggör och tillgängliggör jakt för personer med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2860 av Rickard Nordin (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ömsesidigt erkänna jägarexamen i Norden och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3106 av Saila Quicklund (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydligare krav på länsstyrelserna att inte höja prisnivåerna för jakt på statens marker mer än konsumentprisindex och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3211 av John Widegren (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta vildsvinsjakten och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3232 av Cecilia Widegren (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att även i Sverige tillåta bågjakt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att ta fram regelverk för det och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3312 av Erik Ottoson (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om märkning av viltfällor enbart med Naturvårdsverkets jägar-id för att tillgodose kravet på kontaktuppgifter till ansvarig fångstman och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3348 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Svenska Jägareförbundet ska fortsätta att ha intakt ansvar för det allmänna uppdraget och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska värna den svenska jakten och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla för personer med funktionsnedsättning att jaga och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3425 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om striktare regler för stödutfodring av klövvilt och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att underlätta användning av rörlig belysning och mörkersikten vid jakt nattetid och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3558 av Magnus Persson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gällande förbud av fällfångst av vildsvin och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3644 av Betty Malmberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla och sänka kostnaderna för tillståndsgivning av olika slag då det gäller jakt på vildsvin och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om länsstyrelserna bör ha mandat att införa temporära förbud mot utfodring av vilt och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3717 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, L, KD):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för åtgärder som tillgängliggör jakt för personer med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C):

73. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör återkomma med ett nytt förslag om att begränsa vildsvin och viltskador och tillkännager detta för regeringen.
76. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera älgförvaltningens arbete för att säkerställa att den fungerar på ett effektivt sätt och tillkännager detta för regeringen.
78. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka möjligheterna för funktionshindrade att jaga och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet under förslagspunkt 7

Motion	Motionärer	Yrkanden
7. Motioner som bereds förenklat		
2017/18:264	Eskil Erlandsson och Per-Ingvar Johnsson (båda C)	
2017/18:652	Lotta Finstorp (M)	
2017/18:1316	Mikael Oscarsson (KD)	3
2017/18:1503	Helén Pettersson i Umeå och Fredrik Lundh Sammeli (båda S)	
2017/18:1900	Finn Bengtsson (M)	
2017/18:2446	Eskil Erlandsson och Per Lodenius (båda C)	
2017/18:2860	Rickard Nordin (C)	1
2017/18:3232	Cecilia Widegren (M)	1 och 2
2017/18:3348	Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M)	2 och 11
2017/18:3558	Magnus Persson (SD)	
2017/18:3717	Kristina Yngwe m.fl. (C, M, L, KD)	15
2017/18:3855	Eskil Erlandsson m.fl. (C)	78